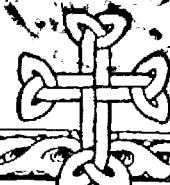

Anul LIII.

Nr. 23—24

Arad, 2 Iunie 1929.

BISERICA ȘI SCOALA

REVISTĂ BISERICĂSCĂ-CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Primejdia sectară și esența propagandei baptiste.

de † Grigorie
Episcopul Aradului.

Giovanni Papini în: „Istoria lui Hristos” se întreabă, ce ar face astăzi un negustor, dacă un profet ar veni azi între noi și i-ar cere să-și lase teajheaua, oare un profesor și-ar lăsa catedra, un lucrător și-ar lăsa scutele spre a urma aceluia profet, cu convingerea că spiritul este mai tare decât metalul?? Scriitorul italian lasă a se intrezări că răspunsul este negativ.

Răspuns negativ dăm și noi tuturor celor ce se coboară între noi cu gândul trimbițat sus și tare: de a restabili echilibrul moral al societății de azi. Aceasta este în fond scopul mărturisit al tuturor sectelor, dar acest scop nu este singurul urmărit de ele. Îmi spunea un fost diacon al Curții Imperiale ruse, că secțanții de azi din Rusia sunt cei mai devotați ai regimului bolșevic. Predicatorii baptiști și adventiști ar fi instrumente nu tocmai pentru restabilirea unui echilibru moral.

Se spune că idealul evanghelic este mărturisit mai ales de către baptiști; dar cetitorul este rugat a se întreba, care confesiune sau credință zice altfel? Care confesiune zice că ea luptă împotriva Evangheliei? Nici una! Este însă și o altă întrebare! Care confesiune înfăptuește și urmează acel ideal? ochiul scrutător vede alte realități decât cele trimbițate de baptiști. Sunt între baptiști comercianți, unii chiar cu multe parale. Alții au alte averi. În Oravița este o bancă baptistă, care operează cu dobânzi nu tocmai creștine. Care comerciant sau care bogătaș baptist a ascultat de Domnul, vânzând avere sa și împărțindu-o săracilor?

Marele creștin, avocatul Emanoil Ungureanu din Timișoara încă în viață fiind, s'a

despărțit de întreaga sa avere pe care a dat-o Bisericii. Cu adevărat mare creștin a fost el și nu admitem să existe undeva un baptist să-și jertfească la fel avutul său!!! Fără noimă, fără chip și fără nume creștin ne apare oare aceea mișcare baptistă care îndrăsnește să spună în publicațiile sale chiar în anul 1929 că în România nu se cunoaște evanghelia??!! Înțelesul, chipul și numele acestei mișcări au început a le vedea și minoritățile confesionale maghiare dela noi. Calvinii dela noi s-au alarmat mai de vreme. Rezistența calvină era mai problematică și protestanții dela noi s-au văzut nevoiți a se apăra prin scrieri și a preconiza chiar o colaborare a confesiunilor din țară pe terenul combaterii sectelor.

Acum se coboară și romano-catolicii din cetatea lor de fildeș. Un preot romano-catolic din Arad (R. Bogats, preot din ordinul minoriților) a scris în anul acesta o broșură de 146 pagini împotriva baptiștilor. Politica maghiară din trecut are roduri nefavorabile chiar pentru confesiunile maghiare.

Noi luptăm de ani de zile împotriva primejdiei sectare și acum chiar un preot romano-catolic arată că noi aveam dreptate. Din constatarea aceasta se desprind învățăminte. Să nu bagatelizăm primejdia sectară. Indiferentismul să nu se asocieze la acele păcate, cari ar putea să ne pervertească conștiința. De conștiința noastră nu putem fugi.

Primejdia este reală. Ea există. Ne-o spun acum chiar minoritarii. De ce dar indiferentism? De ce se toleră de pildă, că învățătoarea Rolea din comuna Titești, când a fost

Întrebă de ce nu duce copiii Dumineca la biserică, a răspuns că ea este adventistă și convingerea ei este că Dumineca nu este sărbătoare? De ce se tolerează primarul baptiști, care fac propagandă fățușă împotriva religiei dominante? De ce se admite ca baptiștii să calce legea culțelor iar ortodocșii să o respecte? Să se precizeze odată cine respectă legile și cine nu, între confesiuni!

Fiește baptiștii ne spun că suntem intoleranți. Nimic mai inexat decât această afirmație. Suntem lași, nu intoleranți, căci un primar are alte atribuții decât răspândirea bap-tismului și dacă totuși un asemenea primar este tolerat, toleranța s'a prefăcut în indiferentism sau lașitate.

Nu știu, ce este mai primejdios pentru noi: indiferentismul sau lașitatea. Ambele. Cert este că primejdia sectară e reală. Ideea religioasă în forma contopită cu sufletul neamului este amenințată. Disprețul față de autoritățile civile și bisericești este remarcabil. Ordinea existentă este primejdită, unitatea neamului amenințată.

Apostolul Pavel a suferit moarte pentru Hristos, iar baptiștii în loc de suferință, — cari nu există, căci ei sunt menajați, — pe cale politică și diplomatică strigă osindă ortodoxiei noastre. Să fim cu ochii în patru. Sub lamura ideii de libertate ni-se prăbușesc cele mai sfinte comori. Unul baptiștă persecută pe părinții lor proprii, îl aruncă în cuptorul de pâne, se ceartă și se bat în adunări, iar pe cale diplomatică tot noi ortodocșii suntem puși în umbră.

Atmosfera de intrigă și de falșuri: iată esența baptismului românesc, care va prăsni în anul acesta 50 de ani de existență. Prin muncă serioasă vom arăta cu timpul, că o mare primejdie ne paște și că dolarul baptist ne înveninează de moarte.

Preoțimea noastră e datoare să adune toate datele referitoare la viața baptiștilor dela noi. — spre a se publica în toate ziarele când se va fi în congresul baptist european al anului 1930, la noi în țară.

Măreața adunare dela Alba-Iulia.

Poporul a dat ascultare în chip vrednic de toată lauda, chemărîl de a veni la sărbarea națională. Au curs riuri de oameni din toate părțile și din toate hotarele țării, ca la 200 000 de înși, bărbați și femei. Era mișcător să vezl solile venite purtând table arătătoare că sunt: din Arad, Hotin, din Ismail, Putna, Cadrilater, Maramureș, Sălaj, Torontal...

Puterile streine foste foavărășe în războiu, au răspuns frumos invitații la serbări, trimițând solii militare și scrisori de felicitare.

Neuitată din măreția ei ne va rămânea ziua de 20 Mai 1929, sărbătoarea alor 10 ani decând D-zeu ne-a dat voință și putere de a aduce marea hotărâre dela Alba-Iulia (1 Dec. 1918) care încununa sfârșarea cea mare a neamului românesc de pretutindinea, spre unire, prin vestirea dată lumii, că și Ardealul, Bănuatul și Crișana, se unesc cu România!

Sosirea Familiiei Regale.

După cum era vestit de mal naînte, la ora 9 a sosit în gară trenul regal. Cel dintâi să a dat jos din el drăguțul nostru Rege mic, urmat de mama și bunica Sa, — fiind primit și micul Rege și Marea Regină, cu nesfârșite urale și cu dragoste foarte mare! L'au întâmpinat Miniștrii și fruntașii cetății. Primarul orașului li-a îmbiat după obiceiul străbun, pâne și sare pe o tavă de argint, — semnul supunerii și primirii cu bucurie.

Din acelaș tren s'au mai dat jos membrii Regenței și Curtenii.

Intrarea în oraș a fost prilej de mare bucurie și pentru Familia Regală și pentru marea de lume celăstăpta. Pe tot drumul dela gară spre oraș, pe amândouă laturile, erau întinse brâuri groase de popor, satele sau plăcele, venite cu steagurile lor.

Micul Rege, stând între mama Sa Principesa Elena și bunica M. S. Regina Maria, așezat în tel naînte, spre genunchii Lor, în automobil deschis, cu căpșorul descoperit își ținea mânuța dreaptă la cap, salutând militarește.

Așa au înaintat, încet, prin marea de popor, dela gară până 'n plăța orașului, de unde au apucat la stânga spre cetate în mijloc de nesfârșite valuri de popor și de revârsare de bucurie și de dragoste pentru scumpa familie regală.

Automobilul regal era urmat de cele ale Inalțiilor Regenții și a Ministrilor țărilor strene, care au putut vedea bine și ei, cât de mult poporul nostru ține la Familia Regală, ca la stâlpul puternic, ca la piatra de temelie, a statului.

In cetate.

Ajunsă în cetate Familia Regală, Regenții și Curtenii și miniștrii și Generalii, au intrat în Catedrala Incoronării, unde au făcut slujba luminatel zile trei Metropoliți: Metropolitul N. Bălan al Ardealului, Metropolitul Gurie al Basarabiei și Metropolitul Nectarie al Bucovinei (Metropolitul Moldovei a lipsit, stând la lași, fiind suferind, iar Metropolitul Munteniei fiind Patriarch-Regent, nu a slujit, având a-și îndeplini slujba de Regent.) Pe lângă cel 4 Metropoliți au mai slujit și 6 Episcopi: Grigorie (Arad), Teculescu (Ismail), Gheronție (Constanța), Cosma (Galați), Ivan (Cluj) și Episcopul militar Stroia, — apoi un mare sobor de preoți înalți,

A cântat minunatul cor „Carmen” dela Patriarhia din București.

A fost o slujă D-zeiasă înălțătoare, fiind de față Familia Regală și Regența și Ministrul și Generalul și Diplomații străini și solile străine venite anume.

Cuvântul Patriarhului

La sfârșitul slujbei, înaltul Regent Miron Cristea, a rostit o mare cuvântare despre însemnatatea zilei. A făcut o privire în tot trecutul neamului, a arătat vrednicia celor ce, în apusele vremuri, au lucrat pentru deșteptarea științei de sine în poporul nostru românesc, unindu-l întâi sufletește, prin limba sa una, prin îndemn să tină laolaltă ca frați la frați, — și prin aceasta pregătindu-l pentru unirea cea mare din zilele noastre...

Inaltul patriarh, dând Cezarului ce este al Cezarului și lui D-zeu ce este alui D-zeu, a făcut mărturisire, întemeiat pe dovezile trecutului, că în toate vremile frații nostri din voivodatele libere, și apoi din Regatul liber, au avut mereu grija de noi, frații lor din afară, — cercând în felurile forme pe felurile căi a legătura noastră de sufletul mare al neamului și a ne atrage spre ei, — pentru a ne scăpa pe urmă din robie. Spune, că nainte de a veni aici, la Alba-Iulia pentru a sărbători unirea, toată lumea aleasă ce a venit azi aici, a mers întâi la Mărășești, unde s-a închinat pomenirii celor cari ne-au făcut cu puțință unirea, prin îmbelșugata lor jertfă de sânge și de vieți. Prin ei s'a plinit destinul care nu mai putea fi înălțat de dușmanii neamului. Acest adevăr (cam uitat de unii pripiți judecători ai vremilor și a oamenilor), Pr. Sfințitul Patriarh îl astă frumos mărturisit de dr. Iuliu Maniu, la deschiderea Marelui Sfat național din August 1919 la Sibiu, când dă spunea: „Noi mărturisim cu recunoștință, că unirea neamului, românesc a făcut-o România neatârnătoare, — după cum pe vremuri Plemontul a fost acela, care a săvârșit unirea Italiei. România și bărbății ei, cu prisos au înțeles ce trebuie să facă, — și Regatul vechi a fost la culmea chemării sale”!

„Cu sămătămintă de vecinică recunoștință către frații din vechiul Regat, cari, din cea mai crnătă iubire de frați, au jertfit pentru desrobirea Ardealului, munți de cel mai vîguroși filii lor, ne încredințăm, că și în trecut, în mâna Celui de sus, rostind cu mărele dascăl dela Brașov:

„Lăudați-l, că e mare Dumnezeu,
Că păzit cu mână tare
Pe Români poporul său..

Amin.

In sala „Unirii”.

După slujba din Catedrala Incoronăril, Familia Regală și Regența și înaltii curteni și Sfetoici și Generali, s'au dus în „Sala Unirii” (în care la 1918 s'a

hotărât și vestit ruperea de Ungaria și unirea cu România).

Aci a vorbit Inaltul Regent Buzdugan făcând o luminată privire în trecutul neamului și scoțând la iveală sforțările lui până a ajuns la aceste mari izbâzni. Scoate la iveală duhul foarte liberal față de neamurile strene din țară, duh în care România de azi crede că e bine să-și cuprindă pe toți cetățenii săi, că așa-l firea Românul îngăduitoare (numai de nu l-o veni vreun mare rău din asta).

— Dr. Iuliu Maniu, înaltul ministru al țării a rostit aci o cuvântare sărbătorescă, — închinându-se icoanei Regelui Ferdinand și scumpel Sale tovarășe de muncă Regina Maria. Acum 10 ani, spune d-sa, în această cetate și în această sală, s'a înfăptuit marea unire, punând de nou sub stăpânirea daco-romană moștenirea noastră străveche, redobândită prin puterea brațelor muncitoare și luptătoare.

Defilarea.

După serbarea din Sala Unirii, lumea s'a în dreptat spre locul de defilare unde erau făcute tribune pentru Curtea Regală, apoi pe delaturi pentru cealaltă lume privitoare.

Pela ora 12^{1/2} s'a inceput defilarea, Principalele Regent Nicolae, având alături de d-niș General Presan Mărdărescu, Petala, Condeescu și pe general Cihoski ministrul de războiu, au primit defilarea, — iar dela spate o priveau din tribune foalții și rarlii oaspeți.

Defilarea au deschis-o, căcând în pas sărbătoresc, pe sunet de muzici militare, Veterani și războiu din 1877—78, bătrâni toți, dar mândri că sunt dintre acei cari au luat parte la războiul neatârnăril țării, și i-a ajutat D-zeu să trăiască și războiul cel mare al întinderii hotarelor țării peste tot pe măntul locuit de Români.

— Au urmat: întâia Societate iridentistă română cunoscută societate „Carpații”, a cărei membri în viață erau mândri că pot călca voinicește la o așa mare serbare pe un hotar fost strin și pentru care ei mult au lucrat la aprinderea înimilor, cari să vree a-i zdrobe. Urmează: grupa Cercetașilor; Studenții din Cluj, Bubrești, etc. — Arcășii bucovineni cu portul lor frumos, în cojoc alb cu dungi negre cu plete frumoase ca din bătrântă; Plăeșii lui Ștefan. — Vin Româneni Bănăteni cu a lor fanfare mândre; ceata Românilor americană, cu peste 100 de steguri române și americane, ale Societăților lor, era grupul cel mai înadesat de steaguri; — „Șoimii României”, costumați ca Dorobanți. — Iaca și Maramurășul cu portul său corcic și înfățișând par că suferința sa grea; — foștili Voluntari; — apoi dragii nostri Moșii cu tulnicile lor înălțate spre cer.

— A urmat „Cortegiul istoric”, adevă chipuri și vremuri mari, luate din istoria țării și refăcute cu oameni de azi, îmbrăcați ca cei de pe atunci;

Întâi vin Daci, părinți și ei ai poporului nostru românesc, cu steagurile cu balauri și cu temutul Decebal în frunte.

Urmăză chipuri din vremea domniel romane peste țara viteazului Decebal răpus: Legionari romani călărt și pe jos, apoi poporul nou format din Daci și Romani, cu deprinderile și meserile lui.

Îată și Descălecătorii din Ardeal, trecând Carpații ca să dea ființă celor două Voivodate: Moldovei și Muntenei, — sunt cetele lui Dragoș și a lui Negru-Vodă.

Se ivesc chipurile mărățe ale unor Voevozi mari, ca Ștefan, Mircea, Mihai Viteazul; — Horia-Cloșca, Avram Iancu, cu armile lor cele cu tunuri de stejar..

Și alte arătări mult grăitoare din istoria neamului nostru, care, de a avut zile amare în viața lui pe acest pământ, a avut și zile de glorie, de vitejie fără seamă, — vrednice a fi mereu-mereu arătate rândurilor de azi de oameni, ca pilde de viață pentru neam și țară și de lupte și suferințe, pentru ele.

— A urmat defilarea armatelor, dela ora 1 până la 2. Armata multă și falnică; Infanterie Artillerie, Cavalerie, Artillerie anti-aeriană, Aviația, mitraliere blindate, automobile blindate și pe urmă florosale tancuri!

Lumea nu se mai sătura să le privească pe toate.

Aveau să urmeze defilarea judejelor, plaselor, comunelor, cu drapelele lor. Asta ar fi durat până mâine zi dimineață.

De aceea fiind timpul prea înaintat, — (ora 2 și jumătate) defilarea acestora a rămas, și în loc ca judejele ce mai erau, să defileze pe dinaintea Familiei Regale, — ele au fost rugate să stee în șiruri, că vine Familia Regală de trece printre șirele lor, arătându-li-se, și prin asta mulțumindu-le pentru venire la serbare..

Tragedia Miss-urilor

Desenit în piacem mulier formosa superne.

HORĂȚIU.

Zlarele arată că prezența la Paris a reginelor frumuseții din toate țările Europei, a avut urmări dezastruoase: Miss Polonia a căzut în cursa unui negustor de carne vie, Miss Rusia a ajuns la închisoare pentru excrocherie, iar Miss Germania a rămas fără blănuri și bijuterii și numai mila Consulului German de pește ocean, — unde se expatriaseră toate aceste Miss-uri, — a putut-o reda patriei sale.

Nici nu se putea un desnodământ mai natural. Împrejurarea aceasta a dovedit odată mai mult, că frumusețea fizică fără frumusețea morală, duce la dezastru. În fizicul frumos al Miss-Rusiei se ascundeau excroace, iar în fizicul frumos al Miss-Poloniei și Germaniei clococea patima cărnil, căreia îl lipsese doar prilejul ca să se manifeste.

Missomania de pretutindeni nu a făcut decât să încurajeze frivolitatea, sub toate aspectele ei, căci adevărata frumusețe e modestă, nu se etalează, nu vine la concursuri, nu e vanitoasă!

Dar mai era nevoie oare să se sfideze realitățile, încurajând frumosul fizic în detrimentul frumosului moral?

Nu ne spun destui orfelinatele, adăpostitoare a sute de bastarzi, ce fel de rezultate dă frumusețea fizică fără corectivul frumosului moral?

Missomania n'a făcut decât să stimuleze și să prilejuiască punerea frumuseții fizice vanitoase în slujba plăcerii, căci exhibiția de forme nu a avut măcar scuza selecționării în vederea perfecționării speciei umane, — așa cum o au concursurile și expozițiile din lumea necuvântătoarelor, — fiindcă diversele Miss-uri nu vor primi niciodată să-și strice formele și suplețea prin progenitură.

Dovada o face însuși drumul făcut de Miss Polonia la templul Venerii, unde nu se oficiază decât ritul Astartei, pe al cărui altar se ard aromatele păstrate în șipuri de aur sunător, căci pe femeea frumoasă, — mai ales când e Miss, — n'o doresc bărbații pentru progenitură, ci pentru plăcere, iar sterilitatea, sub toate formele și metodele ei, este patronată tocmai de aceste Miss-uri mai mult sau mai puțin, regine ale frumuseții.

Femeile sunt totuși așa cum le voiesc bărbații! Aforismul lui Horațiu, pus în fruntea acestor rânduri, nu dovedește atâtă inclinațunea naturală a femeiei, căt mai ales ceeace însiși bărbații voiesc să facă din femeie.

În adevăr noi bărbații dorim pe femeia-plăcere, pe femeia-păpușe, nu pe femeia mamă ideală, comoară de educație pentru progenitură!

Și atunci pentru ce să ne mai mirăm de dezastrul familiei, de plaga sterilității, de calamitatea avorturilor volte?

O, și ce frumos ar fi, ce operă mare de îndrumare socială s-ar face, dacă s-ar organiza altfel de concursuri, cari să valorifice și să trileze frumusețea după criterii cu totul altele.

Ce ar fi bunăoară, dacă s'ar institui concursuri ca acestea: Miss-filantropă, Miss-bunagospodină sau Lady-soție ideală, Lady-buna mamă, Lady buna educatoare de copii, sau mai ales prolifică-Lady! Ar fi desigur mult mai folositor, iar propoveduitoarele sterilității și al avorturilor volte, n'ar mai ironiza acuzându-le de incultură și nesimțire pe mamele cu 5—6 progenituri!

Totuși dacă nababii noștri n'ar mai voi să înstitue astfel de concursuri și s'ar plătiși neavând pe ce mai cheitul banii, n'ar găsi oare o îndeletnicire mult mai nobilă întrebunțând acești bani pentru distrugerea atâtore suferințe cari mocnesc, pentru uscarea atâtore lacrimi cari curg?

Iconom. I. N. Dărvărescu
Râmnicu-Vâlcea

Sf. Scriptură pentru popor?

De ce să mai spunem că trăim vremuri de mari frământări, când s'a spus de atâtea ori? La urma urmării frământarea singuraticului și a tuturor împreună, e o dovedă. Dar nu vedeți, ce frământare cu Sfânta Scriptură? Se cere zilnic, se cere cu stărulnță, o cer mulți și o cer pentru toți. Ca să se mulțumească cererile atât de dese și de stăruitoare, fiecare ne punem să cerem. E adevărat, s'au pornit apoi și acțiunile pentru tipărire, pentru retipărire, pentru traducerea, sau pentru schimbarea textului Sfintei Scripturi. Avem, în deosebi din Noul Testament, un lung sir de ediții. Nu ne gândim la tipărările Societății Britanice. Afară de Biblile acesteia avem multe alte feluri aşa zise ortodoxe.

Așa zise. Pentru că au o mare greșală. Nici nu una, ci mai multe greșeli, dar toate se reduc la una singură: nu pot fi date în mâna poporului și dându-le să ai măngăierea, că ai făcut un lucru bun.

Când zici Sfânta Scriptură, spui un lucru în care totul e adevărat. Cu aceasta ne-am obișnuit să o recunoaștem. De acest adevăr se mai leagă și o tradiție tot atât de veche: ceea ce e scris în Sfânta Scriptură nu poate să fie altfel, decât aşa cum e acolo. Acum închipuiți-vă că aveți înainte doi oameni din popor cu Biblia în mâna. Cele două exemplare sunt din două ediții. Oamenii citesc alătura. Se opresc la cel dintrui stih: stai, la mine nu-i aşa. La început nedumerire, apoi îndoială și după aceasta vin celelalte.

De aceea avem trebuință de mai multă luare aminte în frământarea ce nu ne dă pace.

La Sfânta Liturghie din ziua întâia a Sărbătorii Paștilor în multe locuri se citește sfânta Evanghelie de doi sau mai mulți preoți. Stih de stih se repetă. Se întâmplă că Evangelistarele sunt diferite ediții cu unele cuvinte schimbate și totdeauna produce impresie nepărtățită.

Avem trebuință de un text unic și consacrat. Cel puțin pentru folosul oficial (în serviciul divin, pentru citate și altele.) Veți zice că suntem tocmai în căutarea acelui text unic. Foarte bine, dar acela nu poate fi unul nou, ci trebuie să fie unul care a intrat și în urechi și în inimi. Trebuie să ne întoarcem la un text care prin întrebunțarea îndelungată a ajuns o bogătie. Textul Bibliei din 1914 a Sfântului Sinod e textul cel mai cunoscut. O fi având cuvinte — foarte puține — care în limba de toate zilele nu mai sunt cunoscute, dar poate aceasta să strice? Noi suntem împotriva înlouirii în text a acestor cuvinte cu altele.

Și mai mult greșim cu răspândirea Sfintei Scripturi tipărită fără nici o explicație, fără nici un comentar și chiar fără trimiteri. În privința aceasta ediția Sfântului Sinod e mai protestantă decât edițiile Societății Britanice. Are prea puține trimiteri. De altfel înseși trimiterile acestea trebuesc făcute cu scop mai

ortodox de cum sunt făcute. Comparând trimiterile ediției Sfântului Sinod cu cele ale edițiilor protestante, ele nu difer decât în număr; încolo ale noastre pare că sunt copiate, sau extracte din trimiterile protestante. Înăndă trimiterile sunt o însemnată parte din comentarul textului, ele trebuesc date spre a face comentar ortodox.

Comentariul în înțelesul de toate zilele ne lipsește apoi cu desăvârșire, iar fără de acesta nu se poate da Biblia în mâna poporului. Poporul răstălmăcește și o simplă informație de ziare ieșit leri de sub teasc; cum nu va răstălmăci un text de acum două și mai multe milii de ani? A răspândi Sfânta Scriptură numai ca să nu fie judecat că o lini încisă, înseamnă a deschide farmacia, ca fiecare să-și ia însuș medicamente, cum crede și că vrea și ce-i vine la îndemână.

Nouă ne trebuie o Scriptură cu comentar. Părintele Mihălcescu a făcut un astfel de început, dar e prea puțin. Nu mai vorbim de hârtia rea pe care s'au tipărit la „Universul”, nici de nolianul de greșeli de tipar, deși aceasta ar putea să formeze o cheală capitală. Sfânta Scriptură să fie fără greșeli de tipar, fără erori de ortografie.

Am la îndemână două ediții catolice ale Sfintei Scripturi. Amândouă aprobată de autoritățile bisericesti catolice din Ungaria, amândouă cu comentar de o extensiune ca a părintelui Mihălcescu. Textele difer însă și pentru aceasta preoții, în deosebi călugăril catolici, sunt împotriva ediției mai recente, care de altfel e o traducere nouă, făcută de teologi savanți.

Nu vrem să zicem, că trebuie să urmăm exemplul lor, deși nol, ca biserică ortodoxă trebuie să fim mai aproape de catolici, decât de protestanți. În atitudinea ce o luăm atât față de răspândirea Sfintei Scripturi în popor, cât și față de înoirile în textul Sfintei Scripturi.

Pentru aceasta mai amintesc un caz dela catolici. Profesorul Schliogl dela universitatea din Viena a făcut o traducere a Sfintei Scripturi închinată poporului german. Prefața o începe astfel: Nu am schimbat (mai corect: alterat), ci am restabililit. (Nicht geändert habe ich, sondern hergestellt.) În adevăr „restabilirile” sunt făcute în spirit catolic. Cu toate acestea traducerea e pusă la index din partea Vaticanului.

Și la noi se fac atâta incercări pentru „restabilirea” textului, pentru „îmbrăcarea” sfintei Scripturi într-o limbă nouă, vie, cu scopul, ca astfel restabilită și îmbrăcată să fie apoi răspândită în popor cu milie. E adevărat că în traducerile nouă intră zeci și sute de provincialisme, e adevărat că unele texte aduc prea mult cu frazele unui roman, sau nuvele, dar tot găsesc aderenți insufleții.

Poate ne veți osândi, dar noi suntem împotriva acestor „restabiliri” și „îmbrăcări”. Se fac acestea pentru popor? Bine, dar noi stim că poporul e împotriva

lor, știm că poporului nu-l conviu schimbările în cele sfinte și atunci de unde ați luat pornirea spre schimbare?

Încă odată, suntem împotriva înoirilor în textul Sfintel Scripturi.

Cât privește comentarul, la care ținem tot atât de mult ca la Sfânta Scriptură, trebuie să fie lămpede, fără să trădeze pe savantul și să fie suficient. (A face pe savantul în scrieri pentru popor, înseamnă a face savantăcuri).

Ca să fie comentarul lămpede, pentru popor, trebuie să se recurgă la înoire în tehnica tipăririi. Cu abatere dela edițiile de până aci, propunem, ca textul sfintel Scripturi să fie cules împreună cu textul comentarului. Nu în note subliniate, ci imediat după text, dar cu altfel de litere și să se arate totdeauna, că e comentar. Va întâmpina o greutate. Capitolele sfintel Scripturi nu cuprind totdeauna un întreg rotunzit, ci se continuă din unul în altul. Comentarul, prin urmare, nu se va putea face capitol de capitol. Propunem să se facă la sfârșitul pericopelor. Comentarul să alبă două părți. În partea întâia să se explice cuvintele arhalce, numele proprii, să se facă cuvenitele trimiteri în duh ortodox, să se dea lămuriri istorice, geografice, arheologice și apoi, în partea a doua, tâlcuirea mai largă, înțelesul adevărat al textului în conformitate cu Sfânta Tradiție.

Până nu avem astfel de ediție a sfintel Scripturi sau cel puțin a Noului Testament, până atunci păcăluim cerând Biblia pentru popor, păcăluim răspândindu-o.

În vechime doftorii dădeau recete pentru medicamente cu indicația: quantum satis, iar azi se indică proporția în grame și miligrame, se indică timpul, când și doza, cât să se ia.

Noi nu mai ținem nici măsura quantum satis în răspândirea Bibliei. Si cui vrem s'o dăm? Unui popor cu un mare procent de analfabeți și cu un și mai mare procent de cititori, cari citesc buchisind, citesc cum nu e scris și înțeleg cum nu au citit.

Socotind toate acestea: că nu avem o ediție cu text consacrat, cu trimiteri ortodoxe, cu comentar ortodox, că nu avem cititori luminați în popor, suntem cu hotărire pentru aşteptarea unei ediții bune, migăloase, corecte, iar până atunci cerem reeditarea textului consacrat pentru trebuința oficială, dar nu pentru popor.

Cine vrea să ne osândească pentru aceasta, are slobozenie, dar nu și dreptate.

Pr. F. Codreanu.

Misionarism.

Misionarismul în biserică noastră nu este ceva nou. Păcat, că cel-ce au început această singură operă de măntuire pentru biserică noastră, nu au rămas consecvenți frumoasei chemări, ci întâmpinând obstacole și neplăceri mici sau mari, repede s'au desiluzionat. Măcar că nu există o activitate mai frumoasă și eficace ca aceasta, când e vorba de a răspândi cuvântul evangheliei, sau de a combate diferite reale încubate în sufletul poporului ca beția, luxul, lenea, egoismul, materialismul, lipsa de copil sau sectarismul. Prin apariția a doi, trei preoți străini de comuna respectivă în fața poporului, sufletele credincioșilor, cari din neglijență, sau obiceiu rău, au rămas impasibile față de râvna preotului local, sunt pătrunse deodată de curiozitate. Vesta sosirii preoților-misionari se răspândește repede în comună. Mic și mare, bărbat și femeie, Tânăr și bătrân pleacă spre lăcașul sfânt, ca să-i vadă și să-i audă.

Dacă misionarii, au în inimile lor dragostea nefățărătă față de binele poporului, dacă conștiul de misiunea lor sunt bine pregătiți, având și o ținută vrednică și demnă în decursul serviciului divin, repede căștigă încrederea și simpatia credincioșilor, deschizându-și astfel prin aceasta poarta inimilor lor, asupra căror se îndreaptă întreaga activitate misionară.

Un caz de misionarism. În comuna Saravale din Bănat, credincioșii obișnuiesc să serbeze cu deosebit fast hramul bisericii la sărbătoarea sfintilor Constantin și Elena. Preotul din această comună, om harnic și desinteresat, conștiu de sublimitatea misiunii pe care o reprezintă și știind că cu această ocazie satul întreg se adună la serviciul divin și la serbarea de după masă, să cugetat foarte potrivit la efectul ce-l poate avea o activitate misionară la serbarea hramului bisericii. S. S. a aflat de bine să invite cu această ocazie doi preoți străini de comuna păstorită de dânsul, anume pe profesorii dela acad. teol. Arad Dr. G. Popoviciu și Dr. S. Șicolan. Înaintea credincioșilor, cari au umplut biserică, părintele Popoviciu a predicat, iar după masă cu ocazia unei „sfîntirii colacului”, părintele Șicolan a ținut o conferință cu caracter antisector. Lăsăm la o parte laudele și epitetele frumoase la adresa acestor doi tineri profesori, cari cred că au rămas satisfăcuți de lacrimile și gesturile pline de mulțumire ale acestui mândru popor. Sărmanța aruncată a căzut în ogor bun, ceea-ce se poate deduce din declarația lui invățătorului Damian: vă asigurăm P. C. părinți, că ceea-ce au zis soldații români la Oltuz, vom spune și noi apostolilor minciinoși ai pocăiților, că pe aici nu se trece!

Poporul din Saravale nu e înclinație spre pocăitism, cel cățiva baptiști și nazareni, ce îl avem în comună sunt veneti de prin alte sate.

Obiecțiunile, că misiunile stărbesc autoritatea preotului paroh și că sunt împreunate cu eventuale cheftui, nu sunt întemeiate, ba le putem opune întrunitelor preoțești numite „cercurile religioase”, cari se restrâng de multe ori la cumpărarea a două-trei femei bătrâne și la mese copioase cu lice negre.

Am avut deastădată ocazia să văd frumoasele rezultate ale unui misionarism desinteresat și însuflețit pentru cauza lui Hristos, și de aceea nu mă voi sfîrși să termin acest raport accentând: să se facă misionarism cât de mult prin satele noastre, căci „varatio delectat” este secretul efectului activității misionare.

Raportor.

Adunarea eparhială.

Sedința IV.

Înălțată la 30 Aprilie 1929.

Președinte: P. Sf. Sa Părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa. **Secretar:** Sava Tr. Seculin.

Prea Sf. Sa Pă. Episcop deschide ședința la orele 10 a. m.

46. Se citește sumarul ședinței a II-a și se verifică.

47. Se citește sumarul ședinței a III-a și se verifică.

48. Deputatul Dr. D. Chiroiu propune, ca Adunarea Eparhială să invite Consiliul Eparhial să întocmească statute noi pe seama fondului preoțesc, prin cari să se asigure preoților, protopopilor și consilierilor eparhiali pensii superioare celor de azi și mai corespunzătoare împrejurărilor actuale. Proiectul de statute să fie înaintat Adunării Eparhiale din anul viitor spre desoatere, aprobare și punere în aplicare.

Propunerea se transpune Consiliului Eparhial.

49. Deputatul Dr. P. Ciobanu roagă pe Prea Sf. Sa Părintele Episcop să ia măsuri ca preoțimea eparhială în legătură cu textul dela Mateiu 19,16—22 să accentueze cât mai des întrebuițarea corectă a avuției.

Adunarea Eparhială își însușește această cerere.

50. Comisia bisericăescă prin raportorul I. P. C. Părintele Arhimandrit P. Morușca, prezintând raportul Consiliului Eparhial, secția bisericăescă, Nr. 535 | 1929 în legătură cu adresa Consiliului Central Bisericesc din București Nr. 629 | 1929, în chestiunea adunării fondurilor necesare pentru zidiri de case paro-

hiale, propune ca Adunarea Eparhială să revină asupra hotărârii sale Nr. 54 | 1927, prin care s'au destinați pentru fondul de zidire al caselor parohiale câte 5 jugh. din cele 10 jugh. pământ bisericesc și să decidă, ca pe viitor întreg venitul pământului bisericesc să se folosească în scopul zidirii de case parohiale acolo, unde nu sunt și acest venit să se administreze ca fond separat, până la realizarea zidirii.

Adunarea eparhială primește propunerea.

51. Referitor la raportul Nr. 1858 | 1929, prin care se înaintează memoriu adresat de Consiliul Eparhial, secția bisericăescă, Sfântului Sinod și On. Minister al Cultelor, pentru asigurarea existenții Academiei noastre teologice, comisiunea propune prin acelaș raportor, iar

Adunarea eparhială: a) ia la cunoștință memoriu; b) exprimă mulțumire Prea Sf. Sale Părintelui Episcop pentru solicitudinea arătată și în această cheie, prezentându-se personal la I. P. Sf. Sa Părintele Patriarh-Regent, la Domnul Prim-Ministrul și Domnul Ministrul al Cultelor; c) decide a interveni cu memoriu și din plenul său către Sf. Sinod către Onoratul Minister al Cultelor și către Prezidenția Consiliului de Miniștri, solicitând recunoașterea dreptului de existență a Academiei, întemeindu-se pe drepturi canonice și pe dreptul autonom al Bisericii recunoscut în Constituția Tărîi de a-și organiza și susține instituțiile sale bisericesti.

52. Acelaș raportor citește raportul special al Consiliului Eparhial, secția bisericăescă, Nr. 1914 | 1929, privitor la adresa Adunării protopopești din Arad, în chestia prevederii oficiilor protopopești cu personalul auxiliar necesar și face în numele comisiunii bisericăesci următoarea propunere: Adunarea Eparhială să invite Consiliul Eparhial a interveni din nou, și direct și prin mijlocirea Consiliului Metropolitan, ca Onoratul Minister al Cultelor să soluționeze de urgentă chestiunea aceasta în prevederile art. 63 din Statutul pentru organizarea bisericii, subvenționând un preot ajutător ca secretar și un copist pe seama oficiilor protopopești.

Adunarea eparhială primește propunerea.

53. În legătură cu raportul Consiliului Eparhial, secția bisericăescă, Nr. 1091 | 1929, prin care se înaintează cererea oficialului protopopesc din Timișoara, în chestiunea scăderii populației și a conviețuirilor nelegiuite, comisiunea propune, iar

Adunarea Eparhială, — după o discuție la care iau parte Dr. Șt. Cioroianu, Dr. A. Clăban, Dr. P. Cioban, Dr. L. Georgevici, Dr. V. Mircu, Dr. Adam Iancu, P. Morușca, Gh. Sărbu, Dr. P. Țiucra, Adam Groza și după

Iămările date de P. Sf. Sa, — invită Consiliul Eparhial:

a) Să îndrume preoțimea a porni o acțiune de lămuire a primejdiei naționale în urma scăderii populației și de trezirea conștiinței de vinovăție pentru păcatul strigător la cer al uciderii fătului;

b) Să intervină la organele cu cădere ca acestea să urmărească cu asprime cazuile de amestec al medicilor și moașelor la avorturi și autoritățile locale să dea ajutor preoțimii în eruarea părtășiei de vinovăție;

c) Corpurile legiuitorare să fie rugate prin-tr'o adresă ca să legifereze pedepsirea avorturilor dela data conceperii;

d) Ministerul de Justiție să ordone tuturor procurorilor generali și parchetelor ca să execute ordinele date pentru pedepsirea avorturilor;

e) Ministerul Sănătății să fie rugat a reduce la minimum posibilitățile legale date medicilor de a provoca avorturi și ca aceste avorturi pe viitor să fie controlate strict și efectuate numai în prezența medicilor oficiali.

54. În legătură cu acelaș raport al Consiliului eparhial Nr. 1091 | 1929, referitor la problema conviețuirilor nelegiuite, acelaș raportor, în numele comisiunelui bisericești, propune, iar

Adunarea Eparhială invită Consiliul Eparhial să ia măsuri ca preoțimea să prezinte la finea anului 1929 tablouri exacte, după parohii și protopopiate, cu numele creștinilor și data de când trăesc în concubinaj, precum și cu arătarea la fiecare caz a piedicilor canonice, ori civile, din cauza căror nu se pot cununa;

b) să intervină cu adresă la Sf. Sinod, ca supremă autoritate bisericească, să determine conducerea de Stat a legifera și obligamentul căsătoriei bisericești, pe lângă cea civilă;

c) să modifice îndreptățirea de a închela căsătorie numai după terminarea serviciului militar activ;

d) Ministerul de Interne să îndrume organele subalterne a nu închela contracte de ordin civil între concubini.

În legătură cu problemele atinse aici, Consiliul Eparhial să ia contact cu camerele de agricultură ale jud. Arad și Timiș, în scopul de a se putea organiza, în legătură cu cursurile economice de iarnă, și cursuri de cântări bisericești și de educație religioasă și culturală a tinerilor, cari cercetează cursurile economice.

55. Comisia economică, prin raportorul P. Grivulescu, cere aprobarea bugetului Consiliului Eparhial și al Academiei teologice pentru anul 1929,

iar Adunarea Eparhială aproba bugetul anului 1929, cu

venite . . .	7030483 Lei
cheltuelli . . .	7029516 Lei
excedent . . .	967 Lei

56. Avându-se în vedere hotărârea Adunării Eparhiale cu privire la serbările jubiliare de 100 ani dela așezarea primului episcop român în scaunul arhieresc al eparhiei Aradului, comisiunea economică prin acelaș raportor propune, iar

Adunarea Eparhială votează pentru cheltuile acestor serbări 50.000 Lei, care sumă se va acoperi din economiile ce se vor realiza în cadrul bugetului.

57. Dr. P. Tiucra prezintă raportul comisiei petiționare, conform căruia la această comisiune au intrat următoarele cereri:

a) Cererea preotului Mihail Jurma din Remetealuncă, pentru a i-se schimba situația de pensionar, în cea de preot activ, punându-i-se în curgere din nou retribuția preotească dela Stat;

b) cererea parohiei Toracul-Mic spre a i-se ceda pe timp de 5 ani venitul sesiunei dela parohia vacanță, în scopul zidirii casei parohiale și casei naționale, și

c) cererea parohiei Balinț spre a i-se acorda o subvenție pentru renovarea bisericii.

Comisiunea propune ca aceste 3 cereri să se transpună Consiliului Eparhial spre competență rezolvire.

Adunarea Eparhială primește propunerea comisiei, cu recomandație deosebită pentru cererea comunelui bisericești Balinț.

58. Comisia culturală, prin raportorul Dr. Teodor Botiș, în legătură cu punctul 6 din raportul general al Consiliului Eparhial, secția culturală, Nr. 2375 | 1929, care privește învățământul religios dela școalele de comerț și ucenici, face următoarea propunere: Onorata Adunare Eparhială să ia la cunoștință intervențiile făcute de Consiliul Eparhial la Sf. Sinod în privința aceasta. Totodată Consiliul Eparhial să intervină la forurile superioare bisericești, ca la legiferarea învățământului profesional să se dea cuvenita atenție și educației religioase-morale în școalele de comerț și ucenici, fiind această educație religioasă-morală reclamată și de interesele Statutui. Dar și până la legiferare parohiile să intervină la respectivele comitete școlare, cari au obligația să se intereseze nu numai de partea materială a școlii, ci și de educația morală, ca elevilor să li-se facă posibilă și instrucția religioasă.

Adunarea eparhială primește propunerea.

59. Referitor la pct. 7 din acelaș raport al Consiliului eparhial Nr. 2375 | 1929, în legătură cu casele culturale, comisia culturală prin acelaș raportor propune: comunele bisericești

să nizuiască și face case culturale din mijloacele proprii; unde nu e posibilă înființarea caselor culturale din mijloace proprii, sau unde sunt deja înființate case culturale naționale, acolo să nizuiască preoțimea noastră, ca pe lângă educația cetățenească să se dea credincioșilor noștri și educație religioasă prin conferințe și festivaluri cu caracter religios.

Adunarea Eparhială primește propunerea, cu adausul făcut de deputatul I. Moldovan de a se interzice în casele culturale jocurile de cărți și alte distracții de natura aceasta, iar conducătorii caselor culturale să fie invitați să prezinte Consiliului Eparhial program anual despre prelegerile ce se vor aranja; la aceste conferințe să fie invitați și conferențiali externi, preoți, învățători, profesori, ba chiar și membri ai Adunării Eparhiale, cari să fie rugați să se angajă pentru conferințe la anumite ocazii.

60. Referitor la pct. 9 din același raport al Consiliului episcopal Nr. 2375 | 1929, comisiunea culturală prin același raportor propune: să se ia la cunoștință intervențiile făcute la forurile competente, iar ce privește educația religioasă-morală la școala normală din Arad, Consiliul Eparhial să intervină de-a dreptul la Dl. Ministrul al Instițiunii, ca aceasta să se facă în sensul acordului dela 14 Aprilie 1927.

Se primește.

61. Referitor la pct. 10 din același raport al Consiliului episcopal Nr. 2375 | 1929, în legătură cu jubileul centenar al Eparhiei, comisiunea culturală prin același raportor propune: ca aniversarea centenară dela suirea celui dintâi episcop pe scaunul episcopaliei Aradului să fie serbată nu numai în centrul, ci și în fiecare parohie, dându-li-se preoților de pe acum un circular în privința aceasta.

Se primește.

62. În privința raportului special al Consiliului Eparhial, secția culturală, Nr. 769 | 929 comisia culturală prin același raportor propune: și până când chestia chirilor salelor de învățământ și a locuințelor învățătoarești se va rezolva ori pe cale de acord, ori pe cale legislativă, fiecare comună bisericească să-și aranjeze chestia chirilor acestora cu comitetele scolare locale.

Se primește.

63. În privința raportului special al Consiliului episcopal Nr. 761 | 1929, referitor la cathelezarea în școalele primare comisia culturală prin același raportor propune: să se ia la cunoștință cu aprobare.

Se primește.

64. În privința raportului special al Consiliului Eparhial, secția culturală Nr. 1920 | 929 referitor la examenele de religie în școalele primare comisiunea culturală prin același raportor propune: cu începere dela 1 Maiu până la terminarea prelegerilor, protopopii să facă inspecții amănunte a învățământului religios în fiecare comună și despre rezultat să raporteze Veneratului Consiliu Eparhial. Cu această ocazie să culeagă și datele statistice cerute de secția culturală.

Se primește.

65. Cetindu-se raportul special al Veneratului Consiliu Eparhial, secția culturală Nr. 762 | 1929, comisiunea culturală prin același raportor propune: Consiliul Eparhial să impună preoților înființarea societăților „Sf. Gheorghe“, acolo unde nu sunt înființate.

Se primește.

66. În legătură cu raportul special al Consiliului Eparhial, secția culturală Nr. 763/929 comisiunea culturală prin același raportor propune: Consiliul Eparhial să dispună că acolo unde s-au înființat societăți „Sf. Gheorghe“, acestea să funcționeze conform statutelor și ordinăriilor mai înalte. Consiliul Eparhial să controleze și îndrumă activitatea acestor societăți asigurându-se în buget o sumă potrivită pentru excursii la fața locului.

Propunerea se primește cu adausul că Părintii Protopopi au să poarte grija de aceste societăți, să le îndrumze și după posibilitate să ia parte la ședințele lor, cel puțin cu ocaziunea vizitaților canonice.

67. În legătură cu raportul Consiliului Eparhial, secția culturală Nr. 2955 | 1929, comisiunea culturală prin același raportor propune: raportul să se ia la cunoștință cu aprobare, invitându-se comisiunea economică a Adunării Eparhiale să treacă în buget suma de 10 000 lei pe anul curent pentru lucrarea închinată marelui și neuitatului luptător Moise Nicoară.

Propunerea se transpune Consiliului Eparhial.

68. Se citește raportul special al Consiliului Eparhial, secția culturală Nr. 1097 | 1927, privitor la misiuni și comisia culturală prin același raportor propune: raportul să se ia la cunoștință aprobatoare, urmând să se execute propunerile făcute de secția culturală.

Se primește cu adausul că la misiuni, preoții au să invite și pe deputații mireni ai circumscriptiei respective.

69. Citindu-se raportul special al Consiliului Eparhial, secția culturală Nr. 2376 | 1929 referitor la problema misionară, comisia culturală prin acelaș raportor propune: raportul să se ia la cunoștință aprobătoare și să se tipărească în a năele Adunării Eparhiale (Anexa H). Prea Sf. Sale Părintelui Episcop Dr. Grigorie Ch. Comșa să-l se exprime recunoștință mulțumitoare pentru congresul misionar ținut la 25—28 Octombrie 1928, când sub înteleapta conducere a Prea Sf. Sale s-a întrunit în Arad floarea preoțimel din toate părțile Țării, chibzuind asupra celor mai potrivite mijloace, prin cari neamul nostru se poate vindeca de molima sectarismului, care amenință să ne desnaționalizeze întâi și apoi desmembrându-ne să ne scadă puterile morale. Sectarismul, când dorește să ne desbrace de haină străbună a ortodoxiei, iovește în ființa neamului nostru, fiindcă nu există popor în lume la care religia să nu fie în legătură cu aspirațiile naționale și culturale ale lui. Tot așa să se exprime mulțumită Prea Sf. Sale pentru osteneala pe care o depune pentru sporirea bibliotecii „Creștinului ortodox”, care și până acum s-a dovedit de o forță combatantă de apărare de primul rang.

Comisia în privința deslegării norocoase a problemei misionare propune apoi ca preoților noștri să li-se țină în centrul Eparhiei cursuri speciale de misiuni religioase, pentru a-i înzestră cu cunoștințele necesare în privința misiunilor religioase, iar părintele misionar eparhial să cutreure toate satele unde avem români ortodocși fără nici o organizație bisericescă, făcând raport Adunării Eparhiale despre numărul și situația lor religioasă culturală.

Adunarea Eparhială primește propunerea și invită Consiliul Eparhial ca după conscrierea credincioșilor noștri risipiti prin comune de alte confesiuni, aceștia să fie consultuți în filiale, ori căt de redus ar fi numărul lor, și să fie anexați parohilor matre mai apropiate. În aceste filiale ca și în parohiile lipsite de biserică, să se organizeze paracilice chiar în case particulare, ca să aibă credincioșii unde să se adune la rugăciune spre a-și ocroti viața religioasă și bisericescă.

70. Se citește raportul Consiliului Eparhial Nr. 1242 | 1929 referitor la sectari. Comisia culturală prin acelaș raportor propune: raportul să se ia la cunoștință aprobătoare. Apoi având în vedere, că cel 9472 sectari sunt totodată 9472 de propaganisti și în acelaș timp tot atâția dușmani rătăciți și înverșunați ai bisericii noastre, să intestificăm

propaganda mai cu seamă în acele proopozite sau comune unde sectarii sunt mai numeroși. Ar fi de dorit și de mare folos pentru sf. noastră Biserică, dacă la misiunile cari se fac pentru reconverțirea lor, pe lângă preoți vor lua parte și laici, țărani și intelectuali. În toate cazurile se poate constata că femeia este aceea, care duce cu sine pe soț și pe copii la sectarism, de aceea ar fi foarte salutar, dacă am putea forma echipe de femei ortodoxe, atât țărance cât și intelectuale. Este prea cunoscut faptul, că sectarii au zeci de reviste, pe cari le duc în casa țăranoștri, batjocorind tot ce aparține bisericii noastre. Ar fi bine să avem și noi o căd de modestă revistă prin care să contrabalansem neghina sămănătă din belșug de sectari. Un mijloc de combatere efectivă a sectarilor ar fi scrieri, în cari să cuprindă biografia și faptele acelor distinși filii neamului nostru, cari și-au închinat viața și avutul pentru acea biserică sfântă și strămoșească, pe care sufletele slabe și ingnorante o părăsesc cu atâta ușurintă, lăsându-se amăgiți de vorbele mincinoase ale sectarilor.

Adunarea Eparhială primește propunerea și o transpună Consiliului Eparhial spre competență rezolvire.

71. Raportorul comisiei bugetare Florian Roxin propune, iar

Adunarea Eparhială fixează diurna deputaților pentru sesiunea prezentă căte 200 Leu, plus cheltuielile de deplasare.

72. Fînd ordinea de zi exauriată, pentru verificarea procesului verbal al ședinței prezente Adunarea Eparhială deleagă o comisiune compusă din birou și din deputații cu domiciliul în Arad, care comisiune se va întruni Vineri în 3 Maiu a. c. la orele 5 d. m.

73. Terminate fiind agendele sesiunei prezente a Adunării Eparhiale, Prea Sf. Sa Părintele Episcop mulțumește D-lor deputați pentru solicitudinea și dragostea cu care i-au stat în ajutor întru rezolvirea lucrărilor, pentru înțelegerea superioară și pentru dragostea frătească cu care s-au adus hotărârile și imploră harul lui Dumnezeu asupra lucrărilor Adunării cari întesc înălțarea sufletească a credincioșilor bisericii și ridică ședința la orele 1 și 45 d. m.

74. Deputatul Dr. D. Chirotu, în numele Adunării Eparhiale mulțumește Prea Sf. Sale Părintelui Episcop pentru conducerea plină de tact a desbaterilor și asigurându-l și pentru viitor de întreg devotamentul membrilor Adunării în misiunea sa înaltă de Arhipăstor, exprimă dorința tuturor ca bunul Dumnezeu să-i

dăruiască viață îndelungată, spre a-și putea în-deplini greaua dar frumoasa misiune ce i-s-a încredințat la conducerea sf. noastre Biserici.

Președinte:

(ss) † *Grigorie*
Episcop.

Secretar:

(ss) *Sava Tr. Seculin*

Acest proces verbal s'a cedit și verificat în ședința Comisiunel de verificare a Adunării E-parhiale, ținută la 3 Maiu 1929.

(ss) † *Grigorie*
Episcop.

(ss) <i>V. Goldiș</i>	(ss) <i>I. Georgia</i>
(ss) <i>Tr. Vațianu</i>	(ss) <i>Dr. E. Micloș</i>
(ss) <i>Mihaiu Păcălian</i>	(ss) <i>A. Vlad</i>
(ss) <i>Dr. T. Botiș</i>	(ss) <i>Sava Tr. Seculin</i>
(ss) <i>Dr. Nicolae Popovici</i>	(ss) <i>I. Moldovan</i> .

Infiltrăm în sufletele mamelor și femeilor române cultul pentru îngrijirea mormintilor, și să curățim satele noastre aşa de bune și de blânde oarecând, de polo-mida sectelor.

Prezidenta aduce mulțumiri și omagiu P. S. Sa păr. Episcop Grigorie, care stă în fruntea tuturor acțiunilor săvârșite de societatea ortodoxă a femeilor române.

De închelere vorbește P. S. Sa, promițând că și pentru viitor va da tot sprijinul acestei societăți, care este aşa de aproape de sufletul nostru ortodox. Salută pe d-l și d-na Goldiș, cari ridică nivelul prin prezența lor. Dnul V. Goldiș declară, că fiind prea ocupat în trecut, n'a putut da atențunea cuvenită acestei societăți, dar în viitor va fi un sprijinitor al ei, mal ales acum când tinera prezidentă ne promite sădejdi aşa de rodnice.

Adunarea generală

a „Soc. ortodoxe naționale a femeilor române filiala Arad.

În 18 Mai a. c. Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române, filiala Arad, și-a ținut adunarea generală, în sala festivă a Acad. Teologice. A prezentat P. S. Sa Episcopul Dr. Grigorie Gh. Comșa. Prezidența societății Dna Lili Crișan a cedit darea de seamă asupra activității acestei societăți din 1 Sept. 1928 până acum, de când dânsa este președinta.

În raport nu se spune că societatea deocamdată a desvoltat activitate în orașul Arad. În iarnă s'au aranjat conferințe culturale în suburbile Pârneava și Grădiște, cu concursul eficace al preoților din Arad C. Turicu și Florea Codrean. La aceste conferințe au participat damele din comitetul societății, cari au distribuit populației cărți de rugăciuni și diferite sfaturi.

Tot sub auspiciile acestei societăți s'a aranjat conferință frumoasă a părintelui Chiricuța dela București. Tot aceasta societate, la inițiativa D-nei prezidențe L. Crișan, a aranjat un concert bine reușit cu vestitul cor „Banatul” din Timișoara.

Raportul mai amintește despre introducerea purtării mărțișoarelor, — lucru neobișnuit în Arad, — apoi de sărbarea „Ziua mamelor” cu succes f. bun material și moral.

Societatea n'a putut săvârși fapte de caritate mai pronunțate, fiindu-l tot capitalul de bani imobilizat la institutul „Victoria”. Pentru viitor d-na prezidență preconizează un plan de acțiune, care să se rezrăngă peste întreg județul Arad, ca astfel cu o organizație puternică, în care să fie înșiruite toate femeile române din județ: să putem înfrumuseța toate bisericile, să

Cutreerând țara mea. Sibiul.

Sibiu 22 August 1928.

(Continuare).

Prin Sibiu Regele Carol al XII. al Suediei trece călare după 1711, obținând eliberarea sa din Constantinopole.

Sibiul a fost focarul cultural al Românilor Ardeleani.

Aci Mitrop. Andrei Șaguna a înființat cea mai veche foaie: *Telegraful Român* în 1859, a cărei redacție și librărie e și azi în tipografia archidiacezană. D'asemeni, aici, apare *„Foaia poporului”*, precum și reviste literare și artistice: *Luceafărul*, *Revista Teologică*, care reprezintă, — în al 19-lea an, — mișcarea teologică dela noi. *Revista pedagogică „Vatra școlardă”*, reviste economice etc. Tot aici e banca românească *„Albina”*, cea mai puternică instituție românească de credit din Transilvania. Dar *„Gazeta Transilvaniei”*, întemeiată de Gheorghe Barlișiu, al cărui bust de bronz din parcul Sibiului își reamintește măreția lui.

Aici, mișcarea intensivă culturală a intelectualilor din orașul Sibiu a făcut din el o metropolă culturală, astătă a Sașilor cât și a Românilor.

Aici, în Sibiu, după revoluția lui Horia 1784 s'au înființat școale românești cu cursuri pentru pregătirea învățătorilor. Iosif II. a dispus ca leafa directorului școalei din Sibiu Dimitrie Eustatievici, care coducea cursul, să fie plătită din fondul de studii al statului și fiecare sat să-și înființeze școală, iar satele mai

mici, să se întovărășească 2—3 spre a putea plăti împreună cheltuielile cu școala și ca ieafă învățătorului. Conform datelor cuprinse într-o statistică școlară din 1781 erau în județele bănătene: Timiș, Torontal și Caraș, 293 învățători săseși cu 4403 școlari, iar în județul nostru Arad s-au înființat 48 școale nouă în timpul domniei lui Iosif II.

După 1790, la moartea lui Iosif II, națiunile privilegiate ale Transilvaniei: Nobili, Secuii și Sașii vrând desființarea tuturor reformelor împărtăști, protopopii ortodocși s-au înfrunit aci la Sibiu în număr f. mare, prezentând ca episcopii, să meargă în fruntea mișcării naționale-politice, ca adevărați conducători ai poporului, ceeace a și îndeplinit Episcopul Gherasim Adamovici din Sibiu.

D'acea după binecuvântata alipire a Transilvaniei, la 1 Decembrie 1918, la patria mamă, ea a fost condusă în mod provizor de *Consiliul dirigent cu sediul la Sibiu* până la 20 Noembrie 1919, când s'a intruot în București cel dintâi parlament al României întregite, tocmai la 320 ani, de când țăouce Mihai Viteazul cea dintâi Oletă ardeleană la Alba Iulia în 20 Noembrie 1599.

Lucia V. Babescu născ. Popescu

Misiunea religioasă în Tisa și Leasa.

În vederea imunizării sufletești a credincioșilor noștri și cu scopul de a costrabalașa impetuozitatea atacurilor sectare, s'a înținut misiuni religioase populare în comunele Tisa și Leasa, din protopiatul Hălmagiu.

În ziua Sf. Marelii Mucenic Gheorghe, la 23 Aprilie a.c. s'a săvârșit Sf. Liturghie în sobor, cu un fast necunoscut credincioșilor noștri din Tisa prin Prea On. Domn protopop al Hălmagiului Cornel Lazar și împreună lucrarea preoților Vasile Giurgiu, misionar tractual, Stefan Serban, Victor Uscatescu, Victor Giurgiu și subsemnatul.

Biserica din Tisa, care este un prețios monument istoric al eparhiei noastre, era tixită de lume. Mireasăma fumului de tămâie în mijlocul atmosferei mistice, cântările psaltilor din strană, amestecate cu rugăciunile evlavioase ale slujitorilor sf. altar, ne transpunneau în cele trecute vremi, când, preotul era una cu poporul sub raport religios național. Vremuri glorioase pentru noi, când Biserica era cetatea cea nebîruită a romanismului ortodox. Ea ne cuprindea pe toți deopotrivă.

Sf. Slujbă se desfășură cu toată cucernicia. La pricină subsemnatul predică despre „Viața Sf. Mar. Muc. Gheorghe și datoria creștinilor de a-și păstra credința”. În cadrele aceleleaș predici se face și com-

baterea principalelor rătăciri baptiste. Li-se împărtășesc arhiereștile binecuvântări ale Prea Sfinției Sale din a cărui purtare de grija s'a inițiat misiunea. La rostirea numelui Prea Sf. Sale asistența îsbucnește în urale.

După terminarea Sf. Liturghii, se face procesiune religioasă la crucea de peatră donată de foștil nostru credincios și actuali conducători baptiști din Tisa George Crișan și soția lui Saveta Dărău. Ce ironie a sorții! Donațiunea s'a făcut la anul 1912. În cursul vremii donatorii trecând la baptism, au demolat sf. Cruce, vrând s'o nimicească. Au ținut-o timp îndelungat pe gunoiu finalnea casei, spre scandalizarea credincioșilor noștri. Autoritatea bisericăască reclamând cazul a primit napoi crucea, care s'a resfințit din prilejul acestei misiuni, într-un loc din apropierea sf. bisericii.

Serviciul sfintirii sf. cruci a impresionat adânc pe cei de față, circa 250 persoane. S'a văzut mulți plângând! La fine păr. V. Giurgiu rostește o predică despre sf. cruce, făcând apologia ei. S'a slujit apoi rugăciuni pentru cel viu și pentru cel morți. Lumea a plecat deplin mulțumită și ridicată sufletește. Ca efect al misiunii am înregistrat faptul, că până seara, în aceeași zi s'a colectat bani pentru ridicarea unei noi cruci. Rezultatul a fost peste așteptare.

Crucea consacrată stă falnic, ca o nouă podoabă a satului și armă în contra duhurilor răutăți. Ea constituie totodată osânda publică și mustareea aspră de cuget pentru donatorii, cari și-au renegat credința.

În asistență am remarcat prezența Domnului Iancu Ștefanica, pretorul plaselor Hălmagiu, valorosul colaborator mirean al preoților noastre. Domnia sa este tipul misionarului laic în aceste părți. A participat și DI învățător director din comună, care încă sprijinește propaganda bisericăască. Meritul este desigur și al venerabilului protopop al Hălmagiului Cornel Lazar, care prin tactul său știe deobliga oamenii.

Masa am luat-o în casa ospitalieră a păr. Stefan Serban, care se poate bucură de cele înfăptuite.

La ora 4 s'a continuat misiunea în comuna Leasa, situată în nemijlocita apropiere de Tisa. Populația era deja adunată în sf. biserică, la sosirea preoților. Se celebrează Vecernia în sobor. Spre fine păr. Victor Glurgiu intercalează prea frumoasa rugăciune a Sf. Vasile, rugăciune folosită de părintele S. Stana la toate serviciile divine de 18 ani, și publicată în No. 53 Biblioteca Creștinului Ortodox. Asistența era vîlă mișcată. Sorbia oarecum fiecare vorbă. La fine subsemnatul tine o predică-conferință, înfiereând demagogia religioasă a sectarilor și combătând rătăcirea baptistă. Sectarii neau răpit 8 suflete în această localitate. Mulțimea a plecat mulțumită.

Am experimentat cu prisosință în ambele comune, că la temelia baptismului stau interese de ordin material. Predicatorii lor procopști materialicește ră-

tăcesc apoi mișcările exalte ale naivilor. Generalizând experiența, ne întărim tot mai mult în convingerea, că am ajuns vremuri apocaliptice, când religia a devenit o mască, un paravan al unor existențe dubioase. Secretarismul este un fel de francmazonerie religioasă populară, cu scopuri subversive. Desigur este mai ușor a dărâma, decât a clădi. Acțiunea religioasă destrucțivă a străinismului s'a potocnit însă de sufletul preoțimii noastre.

Preotul: *Stefan R. Lungu.*

Un monument eroilor.

— Vrednicia unei învățătoare și împietatea unor învățători. —

In 9 Maiu a.c. ziua Înălțării Domnului și sărbătoarea eroilor, s'a desvăluit în comuna Ostrov monumentul eroilor, ridicat din fondul corului vocal de aci. Acest monument, semn al lubirii și recunoștinței creștinești, s'a sfîrșit în cadrul cercului religios Birchis al asociației preoțești „Andrei Șaguna”. Sfânta liturghie s'a săvârșit de către veteranul preot Terentie Petrovici, din Tela cu asistența preotului local Iulian Popescu și Sebastian Băianu din Bata. Răspunsurile liturgice le-a dat cu multă preciziune corul vocal din loc, condus de harnica învățătoare dăoara Livia Bata. Predica la priceasnă a rostit-o părintele S. Băianu.

La sfîrșirea monumentului a sosit și președintele cercului Laurențiu Barzu, preot în Bacamezeu și preotul Aureliu Cărăbașu din Vîrșmort. După ce s'a ieșit cu litia la monumentul eroilor, ridicat la altarul sf. biserici, sfîrșindu-se monumentul în prezența sutelor de credincioși, s'a săvârșit apoi parastasul pentru eroi, la finea căruia preotul L. Barzu, a rostit cuvântarea, scoțând în relief meritul corului vocal și în special al organizatoarei acestui cor, a Dăoarei, — fostel învățătoare din loc, — Livia Bala, care naște cu 4 ani devenind învățătoare în loc, în primul an în serile de iarnă a adunat pe lângă sine tinerimea adultă, și fără vre-o remunerație și-a jertfit timpul de recreație în scopul nobil. Cu disciplină de fier a instruit și condus acest cor, instruindu-l atât în cântările bisericești, cât și în cele naționale, astfel încât în același an pe la finea carnavalului, deja au cântat în sf. biserică, aranjând și un concert îmbinat cu o plesă teatrală.

De aci apoi și-a început apostolatul și prin comunele din jur, pe la sfîrșiri de biserici cât și la alte ocazii. Cu sumele adunate s'a pus baza unui fond în scopul ridicării unui monument pentru eroi din comună, căzuți pe câmpul de luptă, și acum și-au văzut visul împlinit.

Masa s'a servit la părinții local Iulian Popescu.

După masă s'a făcut vecernia, împreună cu un Tedeum de mulțumită, la care act sosise și părintele protoiereu al tractului Traian Cîbrian, ridicând prin prezența sa, solemnitatea serbării.

La oarele 5 s'a început concertul cu un bogat program, îmbinat cu piese teatrale în prezența numeroaselor inteligențe din loc și jur și foarte mulți țărani de prin comunele apropiate.

Serbările s'au terminat spre lauda aranjatorilor și conducătorilor lor.

Un incident regretabil, că fiind Dăoara Livia Bala strămutată la postul de învățător din Pojoga, urmașul ei din loc, în loc să ia la mână conducerea corului instruit cu atâta jertfă, a căutat să le facă tot felul de greutăți. Astfel apropiindu-se timpul ridicării monumentului, Dăoara Livia Bala, fiind în concediu, a fost rugată de către coriști ca să le fie lu ajutor în preajma serbărilor. Dânsa l-a ascultat și a venit din depărtare în scopul acesta, pregătindu-l.

Dar aceasta n'a complacut colegului ei din loc și a denunțat-o la revizorul școlar, cerând ca să fie oprită a mai ține probele în sala de învățământ, că îl infectează aerul.

Aceasta ar fi recunoștința pentru că biserica a pus școala în folosința statului.

E dureros că nu numai învățătorii mai tineri, crescând în spirit antibisericesc, dar sunt și dintre cei crescând de biserică, cari astăzi îl întorc spatele.

Bacamezeu, în 11 Maiu 1929

Raportorul.

Procesiune religioasă.

A doua zi de Rusaliu s'a făcut în Arad o procesiune foalătoare și imponantă, cu litia la grâne, la locul obiceiului. A luat parte un număr foarte mare de credincioși, ceeace dovedește că apelul preoților a afiat ecou în inimile celor mulți. Aceasta a fost o admirabilă manifestare religioasă și în același timp și națională. Printre rândurile credincioșilor s'au observat și căriva intelectuali, de ex. un deputat în Adunarea Eparhială din Arad, care cu toată vîrsta sa înaintată, prin participarea sa a dat pildă multora.

De data aceasta voim a releva o chestiune. Anume se observă, că de căteori se fac atari procesiuni, pe acolo pe unde trec preoții cu crucea, cu sfânta evanghelie, îmbrăcați în ornate, mulți dintre cei ce staționează pe laturi, nu-și iau măcar atâta osteneală să se descopere, ba ce e mai mult stau cu țigareta în gură! Acest lucru s'a putut observa îndeosebi la Ziua Eroilor

și la 10 Maiu atât la unii intelectuali români cât și la elevi. Facem aceste observări juste pentru a deștepta în inimile o mai mare atenție și evlavie către cele sfinte.

INFORMAȚIUNI

Reveniri la Biserica ortodoxă. Din comuna Barați se scrie că la îndemnul preotului nostru de acolo a revenit la biserică ortodoxă, dela uniți următorii creștini: Avram Pismăș cu 5 membri de familie, apoi Sofia Jurchela, Marta Marian, Moise Vella, Elena, Franțescu, Ana Jica și Floare Jica.

Toate aceste reveniri s-au făcut cu concursul și la îndemnul preotul T. Pelea.

*

Din comuna Chizdia primim vești bune despre hărnicia preotului nostru Dumitru, care în curs de 6 luni de când păstorește acolo și-a sporit numărul credincioșilor cu 100 de suflete. Păr. Dumitru a înființat un cor care face îsprăvuri admirale.

Bravo vouă preoți vrednici!

Bursa de călătorie în străinătate a Societății Scritorilor Români pe anul 1929, pentru Poezie, a fost acordată poetului și fostui profesor de Literatură română de la liceul Moise Nicoară din Arad, *Al. T. Stamatiad*.

Prea Sf. Sa Episcopul nostru Grigorie și presa.

Este cunoscută admirația P. Sf. Sale Episcopului nostru pentru presa bună. Prea Sfânta Sa sprijinește și cu fapta toată presa bună, abonându-se la cel puțin 25 ziară și reviste. Redacția revistei „Utopia” din Cluj a trimis următoare adresă P. Sf. Sale:

*P. S. S. Dr. Grigorie Comșa
episcop*

Avem onoare a Vă trimite alăturat chitanța noastră cu No. 30 din 10 I IV a. c. și Vă rugăm să primiți odată cu aceasta mulțumirile noastre sincere pentru sprijinul material și îndeosebi moral pe care Văți grăbit să ni-l acordați cu o atât de binevoitoare înțelegere pentru gândurile și avântul nostru tinereasc.

Prețuim cu atât mai mult incurajarea P. S. Voastre cu căt ea — o spunem cu toată sinceritatea — venind dela un chiriarh cu o cunoscută și binefăcătoare activitate în sânul Bisericii și a credincioșilor, este pentru noi un indiciu că suntem pe drumul cel bun și în același timp o dovedă că acțiunea noastră,

porâtă fără mijloace materiale, dar cu o puternică dorință de fapte bune și spirit de sacrificiu, va avea totuși răsunet în lumea celor ce au mai rămas încă și azi generoși risipitori de suflet și lumină pentru binele semenilor lor.

Increzători în puterile noastre și sprijinul celor buni rugăm pe P. S. Voastră să primească asigurarea celor mai bune sentimente ale noastre.

Arad, 18 April 1929.

Redacția Revistei
„Utopia”

INVITARE

Duminică la 9 Iunie cor., va avea loc în orașul Arad Desvelirea Busturilor A. D. Xenopol și Gh. Coșbuc. Aradul Cultural prin eternizarea acestor doi străluși reprezentanți ai gândului și scrisului românesc, aduce prinosul recunoașterii sale față de memoria lor binecuvântată și în veci slăvită.

PROGRAM:

1. Sâmbătă la 8 Iunie 1929, ora 11: Parastas pentru A. D. Xenopol și Gh. Coșbuc în ambele biserici românești din localitate.

2. Duminică 9 Iunie, ora 10: Serviciu divin în fața Palatului Cultural.

Ora 11: discursuri oficiale:

a) P. S. Sa Episcopul Grigorie al Aradului, b) Delegatul Regenței, c) Delegatul Guvernului, d) Academia Română, e) Univ. din București, f) Univ. din Iași, g) Univ. din Cluj, h) Asociația Astra-Sibiu, i) Liga Culturală, j) Uniunea Studenților, k) Primăria Municipiului Arad.

Ora 13: Banchet la rest. Crucea Albă.

Ora 17: Serbare la Palatul Cultural:

a) S. V. Drăgoi: „Doina” text de M. Eminescu, b) Conferință d-lui prof. univ. D. Gusti, despre A. D. Xenopol, c) Recitat de Coșbuc, de d-șoara Iris Barbura, d) Conferință d-lui prof. univ. Gh. Bogdan-Duică despre Gh. Coșbuc, e) Schuhmann: Popasul țiganilor, text de Gh. Coșbuc.

Corurile sunt executate de către Reuniunea de cântări „Armonia” sub conducerea d-lui prof. A. I. Lipovan.

Convenire colegială.

Colegii, cari au terminat Teologia din Arad în anul 1908, sunt rugați a participa la convenirea, ce se va ține în Arad la 27 Iunie a. c.

Cu aceasta ocazie se va ridica o cruce la mormântul fostului coleg Teodor Păscuțiu, reposat în curs II teologic.

Cu alte informații servește: Teodor Draia preot ort. rom. Arad, Consistor.

Comunicat.

Nr. 2962 | 1929.

Decizia Ministerială Nr. 24536 din 29 Maiu 1928, cu privire la asociațiunile cu caracter religios (secte) prohibite și îngăduite, se comunică Cucernicilor Preoți spre știință și conformare precum urmează:

DECIZIUNE.

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Cultelor și Artelor, având în vedere dispozițiunile art. 24 al legii pentru regimul general al Cultelor, promulgată cu Înalțul Decret Regal Nr. 1093 din 12 Aprilie a. c. și publicat în Monitorul Oficial Nr. 89 din 22 Aprilie a. c. până la promulgarea regulamentului de aplicare a acestei legi.

DECIDEM:

Următoarele cu privire la Asociațiile religioase:

Art. 1. Este cu desăvârșire interzisă orice activitate a următoarelor asociații religioase (secte) 1. Nazareni, 2. Asociația internațională a Studenților în Biblie (Mileniștii) 3. Adventiștii reformiști, 4. Sacerătorii, 5. Penticostaliști, 6. Inochentiiști, întrucât doctrinele lor sunt de natură de a aduce atingere legilor și instituțiilor statului și prin practicele lor contravîn ordinei publice.

Art. 2. Asociațiunile adventiste de ziua a șaptea și asociațiunile baptiste se vor bucura de toate drepturile și libertățile pe care constituția le acordă asociațiunilor în genere. În interesul ordinei publice asociațiunile amintite vor putea funcționa numai în condițiunile următoare:

a, Predicatorii, al căror nume va fi adus la cunoștința Ministerului Cultelor, iar de acesta prin prefecturile respective, la cunoștința autorităților administrative locale, să fie cetăteni români, care să se bucure de plenitudinea drepturilor civile și politice și nu ar fi fost condamnați prin sentințe definitive pentru vre-o crimă sau delict.

b, Adunările religioase se vor ține numai în cazele de rugăciuni, destinate acestui scop și anunțate ca atare organelor administrative și polițienești se va putea face numai în urma ordinului direct al Ministerului de Interne, după avizul Ministerului Cultelor.

c, Slujbele religioase care prin natura lor trebuie săvârșite înapără de cazele de rugăciuni, se vor face cu observarea strictă a dispozițiunilor legilor și regulamentelor pentru ordinea publică, evitându-se orice acte, care ar putea aduce vre-o jignire cultelor recunoscute sau ar constitui demonstrații împotriva lor.

d, Asociațiile religioase amintite sunt date care aduce la cunoștința Ministerului Cultelor orice ajutoare materiale primite direct sau indirect, din străinătate (Art. 9 al Legii pentru regimul general al cultelor).

e, Este strict interzis asociațiunilor religioase a primi sau înscrie printre membrii lor persoanele care au părăsit un cult recunoscut fără îndeplinirea formalităților prevăzute în art. 45 al Legii pentru regimul general al Cultelor.

f, Congresul asociațiunilor amintite se va putea ține numai cu aprobarea Ministerului de Interne dată cu avizul prealabil al Ministerului Cultelor.

g, Asociațiunile baptiste din Transilvania și județele vecine vor funcționa, conform dispozițiunilor art. 51 din Legea pentru regimul general al Cultelor, în cadrele statutului aprobat cu Decizia Nr. 1803 dela 12 Ianuarie 1928 dată pe baza Jurnalului Consiliului de Miniștri Nr. 2680 din 21 Noemvrie 1927 și publicată în Monitorul Oficial Nr. 14 din 19 Ianuarie 1928.

Art. 3. Toate dispozițiunile anterioare contrare acestel Deciziuni, sunt și rămân abrogate.

Art. 4. Domnul Director General al Cultelor Minoritare, este însărcinat cu executarea prezentelor Decizii.

Date astăzi 29 Maiu 1928.

Ministru,

(ss) Al. Lapedatu

P. Conformitate:

Dan

CONCURSE.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din Ghioroc, care prin rezoluțunea Ven. Consiliu Eparhial Nr. 2619/1929 este decretată de clasa întâi, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul „Biserica și Școala.”

Venitele sunt:

a) 32 jughere pământ cu drept de pășune.

b) Birul parohial: dela cel cu casă și pământ, prețul de pe piață în luna Septembrie alor 6 k lograme grâu, — dela cel numai cu casă prețul alor 3 kilograme grâu.

c) Intregirea de salar dela Stat.

d) Locuință constătoare din 4 camere și 1 bucătărie în casa parohială donată parohiei.

e) Stolele legale.

Concurenții la această parohie luând prealabil autorizare dela protopopul tractual, se vor prezenta în sfânta Biserică spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și în oratorie, cu strictă observare a dispozițiilor din §-ul 33 al Regulamentului pentru parohii.

Cererile de concurs ajustate cu atestatele și testimoniile reglementare și adresate Consiliului Parohial din Ghioroc, se vor înainta P. On. Oficiu Protopopesc ort. rom. în Arad. Cel din altă eparchie vor alătura la cererea de concurs și actul de învoie pentru a recurge la această parohie, dela P. S. Episcop din Arad.

Alesul va predica în toate Duminecile și sărbătorile, și va catehiza la toate școlile din Ghioroc, va suporta toate dările publice după venitul preoțesc.

Consiliul Parohial ort. rom. din Ghioroc.

În înțelegere cu Traian Vașanu m. p. protopop.

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei nou înființate din comuna Jimbolia, tractul B. Comloșul, se publică Concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în organul „Biserica și Școala“. Venitele parohiei sunt:

1. Sesiunea parohială constătoare din 16 jug. cad. pământ arător, situat în hotarul com. Lunga și Vizejdia. Restul de 10 jughere situat în hotarul com. Lunga și Teremia-mare, parohia îl ține prin arendă forțată dela reforma agrară, pentru care iusă, nu garantează.

2. Stolele și birul legal.

3. Locuință în natură.

4. Intregirea dela Stat, pentru care parohia nu garantează.

Parohia fiind de cl. I. dela recurenți se cere să aibă calificație reglementară.

Alesul va catehiză elevii școalei primare, va predica regulat în Sf. Capelă și va suporta toate dările după beneficiul parohial. Recurenții să-și înainteze cererile de recurs, adresate Consiliului parohial ort. rom. din Jimbolia și instruite cu documentele de calificare și dovezile de serviciu, Oficiului protopopesc ort. rom. B. Comloș, iar dănsii să se prezinte, cu observarea dispozițiunilor §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii, în Sf. Capelă din Jimbolia spre a se face cunoșcuți credincioșilor.

Recurenții din alte Eparhii vor produce învoiearea Prea Sfintei Sale Părintelui Episcop eparhial de a putea recurge la aceasta parohie.

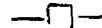
Jimbolia, din ședința Consiliului parohial din 24 Aprilie 1929.

Preot Gheorghe Cotoșman, adm. par. președinte.

Adrian Peril, notar.

În înțelegere cu: Dr. St. Ciortianu
protopop ort. rom.

3—3

Pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu drept de succesiune, pe lângă parohul Gavril Selegianu din Timișoara Elisabeta, se publică concurs cu termen de 30 de zile, socotite dela prima apariție în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Jumătate din sesiunea parohială.

2. Jumătate din stolele legale.

3. Jumătate din birul parohial.

4. Jumătate din dotațiunea parohului dela Stat.

5. Capelanului îl-se asigură locuință cu trei camere, bucătărie, cămară de alimente și pivniță în casa bisericii de sub Nr. 3 Piața Crucii. După moartea actualului paroh, capelanul va intra în beneficiul casei parohiale de lângă biserică.

O B L I G A M E N T E:

a. Viitorul capelan va servi regulat în sf. biserică în fiecare Duminecă și sărbătoare, va oficia toate funcțiile din parohie și va face serviciile de spiritual la toate spitalele de pe teritoriul parohiei, b. va catehiza la toate școlile primare și de ucenici aflătoare pe teritoriul parohiei, fără altă remunerație din partea parohiei, c. va fi obligat a-și da ajutor parohului locului la conducerea oficiului parohial, la compunerea socrilor, precum și la alte agende scripturistice împreunate cu acel oficiu, d. în proporția venitului din parohie, capelanul va suporta jumătate din impozitele și din toate sarcinile ce cad asupra parohiei.

Parohia fiind de clasa primă, dela recurenți se cere să aibă bacalaureat și calificare preotească de clasa primă.

Cei doritori a competă la acest post, se vor prezenta în cutare Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică din Timișoara-Elisabeta spre a-și arăta destinderia în cele rituale și oratorie, conformându-se strict §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii, iar cererile însoțite de anexele necesare, adresate consiliului parohial din Timișoara-Elisabeta, le vor înainta în termenul concursual oficiului protopopesc ort. român, din Timișoara.

Cei din altă dieceză vor cere prealabil Binecuvântarea P. S. Sale Domnului Episcop eparhial, spre a putea recurge.

Timișoara-Elisabeta, din ședința consiliului parohial ținută la 8 Aprilie 1929.

Gavril Selegianu m. p. Ioan Jebelean m. p.
paroh, președ. cons. parohial. secretar.

În înțelegere cu Dr. Patrichie Tiucă m. p.
protopopul Timișoarei.

3—3

Redactor responsabil: SIMION STANA.